

Jana Skrzyneckiego

Dzielnice: Wawer

Osiedla:

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od polskich postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy:

Opis

Jan Zygmunt Skrzynecki herbu Bończa (1786 lub 1787-1860) - generał, Naczelnny Wódz powstania listopadowego. Pochodził z podmiejskiej wsi Żebrak, ukończył przemyskie gimnazjum po czym przez trzy lata studiował we Lwowie. W XII 1806 roku zaciągnął się do 1. Pułku Piechoty armii Księstwa Warszawskiego, z którą to formacja walczył przeciwko Prusom a następnie Austrii w kampanii napoleońskiej. Po bitwie pod Raszynem w 1809 roku awansował do rangi podporucznika a kilka miesięcy później - po szturmie na Sandomierz - odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Virtuti Militari i podniesiony do stopnia kapitana. Znalazł się wówczas w szeregach 16. Pułku Piechoty. Podczas kampanii moskiewskiej wstąpił w bitwie pod Możajskiem, za co dostał kolejny awans - tym razem na majora i w tym stopniu odbył kolejną kampanię - saksońską - walcząc pod Lipskiem a 21 III 1814 roku, podczas bitwy pod Arcis-sur-Aube uratował życie Napoleonowi Bonaparte, za co został kawalerem Legii Honorowej. Powróciwszy do kraju w 1815 roku wstąpił do armii Królestwa Polskiego, awansując pięć lat potem do szarży pułkownika, służąc w 8. Pułku Piechoty Liniowej. Był jednym z sędziów, którzy pod naciskiem księcia Konstantego skazał przywódców Towarzystwa Patriotycznego. Po wybuchu powstania listopadowego objął dowództwo nad brygadą piechoty a awansowany do stopnia generała brygady sformował 3. Dywizję Piechoty. Walczył w bitwie pod Grochowem, przejmując jej dowództwo po ciężko rannym generale Józefie Chłopickim. Sprawna osłona wojsk wracających na Pragę sprawiła, że przejął po nim również obowiązki Naczelnego Wodza. Skłócony z generałem Ignacym Prądzyńskim nie wykorzystał jego planów strategicznych, co w efekcie - pomimo sukcesów pod Wawrem, Dębem Wielkim i Iganiami - doprowadziło do klęski pod Ostrołęką i utraty szacunku podległych mu żołnierzy. Prowadzona przez niego strategia powoli przeradzała się w dyktaturę, co w efekcie spowodowało jego odwołanie przez sejm 11 VIII i złożenie dowództwa pod Bolimowem. Ścigany przez rozjuszonych żołnierzy, zrzucających na niego winę za nieuchronną klęskę zrywu, w przebraniu lokaja zbiegł przez Kraków, areszt w Linzu i Pragę (otrzymał tu nadzór policyjny) do Brukseli. Tam zaś traktowany był jak bohater narodowy, pełnił również wysokie stanowiska w armii w randze generała. Stał się osobą znaną w całej Europie a miejscowe władze nie zgodziły się na jego ekstradycję ani do Prus, ani też do Austrii, co w efekcie spowodowało w 1839 roku zerwanie stosunków dyplomatycznych Belgów z tymi krajami. Do Galicji powrócił w prawdopodobnie w połowie lat 50-tych i osiadł w Krakowie, gdzie pozostał do końca życia. Spoczywa: Kaplica Jezusa Ukrzyżowanego w kościele Dominikanów w Krakowie (pomnik proj. Władysława Oleszczyńskiego), skąd w 1865 roku szczątki przeniesiono z

Cmentarza Rakowickiego.

Ciekawostki

Stan obecny:

Data nadania nazwy: nazwa jest prawdopodobnie jeszcze przedwojenna. Zachowana podczas przyłączenia tych terenów do Warszawy 1951.05.15.
